

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง “ความรู้เกี่ยวกับคติปกครองของผู้มาฟ้องคดีต่อศาลปกครอง” ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ประชากรที่เป็นเป้าหมายในการศึกษา

ประชากรที่เป็นเป้าหมายในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้มาฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางที่เป็นประชาชนทั่วไป รวมทั้งข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐประเภทอื่นๆ ซึ่งมีจำนวนประมาณวันละ 20 คน (ทรงนัตร,2548)

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างค้างนี้ ใช้วิธีคำนวณด้วยสูตรของ Yamane โดยพิจารณาจากจำนวนของผู้มาฟ้องคดีค้างกล่าวข้างต้น พบว่าในแต่ละวันจะมีผู้มาฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางวันละ 20 คน ซึ่งในช่วงระหว่างเดือนตุลาคม ถึงเดือน ธันวาคม 2548 มีวันทำการทั้งสิ้น 62 วัน ดังนั้นจะมีผู้มาฟ้องคดีประมาณ $62 \times 20 = 1,240$ คน

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ค่าความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (กำหนดให้ม้ค่าเท่ากับ 0.05)

$$\text{แทนค่า} \quad n = \frac{1,240}{1+(1,240 \times 0.05^2)}$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 302 ตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

จากจำนวนตัวอย่าง 302 ตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบบังเอิญ (Accidental sampling) ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายที่เข้ามาฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง โดยจะแบ่งเป็นช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น โดยเนื้อหาของแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลและข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และระดับรายได้ จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับคดีปกครอง จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับคดีปกครอง จำนวน 20 ข้อ

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการนำไปทดสอบหาความตรงและความเชื่อมั่น ดังนี้

1. การหาความตรงของเนื้อหา โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ได้แก่ ความสอดคล้องและความครอบคลุมของเนื้อหา และความถูกต้องของภาษาที่ใช้

2. การหาความเชื่อมั่น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียง จำนวน 40 คน นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดสอบความเชื่อมั่นรวม จากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สูตรหาความเชื่อมั่นของ คูเดอร์ริชาร์ดสัน ปรากฏว่า ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นรวมมีค่า Alpha 0.9765

การตรวจสอบแบบวัดและให้คะแนน

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคคล ผู้วิจัยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ โดยแยกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และระดับรายได้

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับคดีปกครอง จำนวน 5 ข้อ แต่ละข้อเป็นแบบเลือกตอบ โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ระดับการให้คะแนนชุดคำถามในช่วงนี้คือ

มาก ให้คะแนน 3

ปานกลาง ให้คะแนน 2

น้อย ให้คะแนน 1

เมื่อรวบรวมและแจกแจงความถี่แล้วใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเป็นเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนน โดยกำหนดระดับของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับคดีปกครองเป็น 3 ระดับคือ มาก ปานกลาง น้อย ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

$$\text{ช่วงกว้างของข้อมูลในแต่ละชั้น} = \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{3 - 1}{3} = .66$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายของระดับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับคดีปกครองได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.33 – 3.00 หมายถึง ระดับการรับรู้ข่าวสาร มาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.67 – 2.32 หมายถึง ระดับการรับรู้ข่าวสาร ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.66 หมายถึง ระดับการรับรู้ข่าวสาร น้อย

3. แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับคดีปกครอง จำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อให้ตอบว่าใช่หรือไม่ใช่ อย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น ซึ่งมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ตอบคำถามได้ถูกต้อง ได้ 1 คะแนน

ตอบคำถามไม่ถูกต้อง ได้ 0 คะแนน

ข้อที่ต้องตอบว่าใช่ คือ ข้อ 2 ข้อ 4 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ10 ข้อ14 ข้อ15 ข้อ16 ข้อ17 ข้อ18

ส่วนข้อที่ต้องตอบว่าไม่ใช่คือ ข้อ 1 ข้อ 3 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ7 ข้อ11 ข้อ12 ข้อ13 ข้อ19 ข้อ20

จากนั้นทำการรวบรวมคะแนนและหาค่าเฉลี่ย เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับคดีปกครอง ในกรณีภาพรวม ได้กำหนดค่าเฉลี่ยแบ่งระดับความรู้เกี่ยวกับคดีปกครองโดยรวม เป็น 2 ระดับ ดังนี้

$$\text{ช่วงกว้างของข้อมูลในแต่ละชั้น} = \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{1 - 0}{2} = .50$$

ค่าเฉลี่ยระหว่าง .51 – 1 หมายถึง ระดับความรู้มาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง .0 – .50 หมายถึง ระดับรู้น้อย

การเก็บรวบรวมและประมวลผลข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยเป็นผู้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยเก็บจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดขึ้นตามจำนวนที่กำหนดไว้ในขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือนตุลาคม 2548 จนถึงเดือนธันวาคม 2548

เมื่อได้ข้อมูลจนครบแล้ว ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล จากนั้นนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาเข้ารหัส แล้วประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป จากนั้นจะนำผลที่ได้มาจัดตารางแสดงผลข้อมูล อธิบายความหมาย พิสูจน์สมมติฐาน และจัดพิมพ์เป็นรายงานที่สมบูรณ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการนำเสนอข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าร้อยละ เพื่อนำเสนอข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายระดับความรู้ความเข้าใจของผู้มาฟิสิกส์ต่อศาลปกครองกลาง
3. ค่า t-test ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่จำแนกเป็น 2 กลุ่ม
4. ค่า F-test ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระที่มีการแบ่งเกณฑ์เป็น 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Valence)

สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนดไว้ที่ระดับ .05